

ISSAGAD - V : WINTER - 2016
**SUBJECT: INTRODUCTION TO GHARANA, CLASSICAL & SEMI CLASSICAL &
LIGHT FORMS, FOLK MUSIC OF MAHARASHTRA**

Day : Monday
Date : 03.10.2016

Time : 11-00 A.M. To 1.00 P.M.
Max. Marks : 40

N. B. :

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
- 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.

Q.1 Write short notes on **ANY THREE** of the following : (12)

- a) Write the definition of Gharana, their main types with the special feature of each of them.
- b) Write in short about the vocal form 'Khayal'.
- c) Write the special features of 'Natyasangeet'.
- d) Under which category Bhavgeet is included? Why?
- e) Write the types of Thumri giving the names of some artists in the category.

Q.2 Explain **ANY THREE** of the following : (18)

- a) Write the history and structure of the vocal form 'Khayal'.
- b) Why is 'Siddheshwari Devi' called Thumri Queen? Explain.
- c) Explain the special features in the form 'Keertan'.
- d) Write about Gazal Gayaki'.
- e) Write the contribution of Deval and Kirloskar Natak Mandali in the form 'Natyasangeet'.

Q.3 Write in detail (**Any ONE**) (10)

- a) Is Gharana system becoming extinct? Give your opinion.
- b) Write in detail on folk music giving detail description of two folk forms.
- c) What is light music? Write some of its types.

* * * * *

(C.P.T.O)

भराठी रूपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.

प्र.१ टीपा लिहा (कोणतेही चार)

(१२)

- अ) घराण्याची व्याख्या सांगून, त्यातील प्रमुख घराणी आणि त्यांची वैशिष्ट्ये सांगा.
- ब) 'ख्याल' गीतप्रकार याविषयी लिहा.
- क) नाट्यसंगीताची वैशिष्ट्ये सांगा.
- ड) भावगीत कुठल्या प्रकारात येते? का?
- इ) तुमरीचे बाज सांगून त्यातील कलाकारांची नावे लिहा.

प्र.२ थोडक्यात लिहा (कोणतेही तीन)

(१८)

- अ) ख्याल गायकीचा इतिहास व स्वरूप लिहा.
- ब) सिध्देश्वरी देवींना तुमरी सम्राज्ञी का म्हटले आहे? स्पष्ट करा.
- क) कीर्तनाची वैशिष्ट्ये सांगा.
- ड) गजल गायनाची वैशिष्ट्ये सांगा.
- इ) देवल आणि किलोस्कर यांच्या संगीत नाटकांविषयी लिहा.

प्र.३ सविस्तर लिहा (कोणतेही एक)

(१०)

- अ) घराणी ही संकल्पना नामशेष होत आहे का? तुमचे मत मांडा.
- ब) लोकसंगीतावर सविस्तर लिहून त्यातील दोन प्रकारांचे वर्णन करा.
- क) सुगम संगीत म्हणजे काय? त्यातील प्रकार कोणते?

* * *

ISSAGAD - V : WINTER - 2016
**SUBJECT: INTRODUCTION TO GHARANA, CLASSICAL & SEMI CLASSICAL &
LIGHT FORMS, FOLK MUSIC OF MAHARASHTRA**

Day : Monday
Date : 03.10.2016

Time : 11-00 A.M. To 1.00 P.M.
Max. Marks : 40

N. B. :

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
- 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.

Q.1 Write short notes on **ANY THREE** of the following : (12)

- a) Write the definition of Gharana, their main types with the special feature of each of them.
- b) Write in short about the vocal form 'Khayal'.
- c) Write the special features of 'Natyasangeet'.
- d) Under which category Bhavgeet is included? Why?
- e) Write the types of Thumri giving the names of some artists in the category.

Q.2 Explain **ANY THREE** of the following : (18)

- a) Write the history and structure of the vocal form 'Khayal'.
- b) Why is 'Siddheshwari Devi' called Thumri Queen? Explain.
- c) Explain the special features in the form 'Keertan'.
- d) Write about Gazal Gayaki'.
- e) Write the contribution of Deval and Kirloskar Natak Mandali in the form 'Natyasangeet'.

Q.3 Write in detail (**Any ONE**) (10)

- a) Is Gharana system becoming extinct? Give your opinion.
- b) Write in detail on folk music giving detail description of two folk forms.
- c) What is light music? Write some of its types.

* * * * *

(P.T.O)

मराठी रूपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.

प्र.१ टीपा लिहा (कोणतेही चार)

(१२)

- अ) घराण्याची व्याख्या सांगून, त्यातील प्रमुख घराणी आणि त्यांची वैशिष्ट्ये सांगा.
- ब) 'ख्याल' गीतप्रकार याविषयी लिहा.
- क) नाट्यसंगीताची वैशिष्ट्ये सांगा.
- ड) भावगीत कुठल्या प्रकारात येते? का?
- इ) ठुमरीचे बाज सांगून त्यातील कलाकारांची नावे लिहा.

प्र.२ थोडक्यात लिहा (कोणतेही तीन)

(१८)

- अ) ख्याल गायकीचा इतिहास व स्वरूप लिहा.
- ब) सिध्देश्वरी देवींना ठुमरी सम्राज्ञी का म्हटले आहे? स्पष्ट करा.
- क) कीर्तनाची वैशिष्ट्ये सांगा.
- ड) गजल गायनाची वैशिष्ट्ये सांगा.
- इ) देवल आणि किल्लोस्कर यांच्या संगीत नाटकांविषयी लिहा.

प्र.३ सविस्तर लिहा (कोणतेही एक)

(१०)

- अ) घराणी ही संकल्पना नामशेष होत आहे का? तुमचे मत मांडा.
- ब) लोकसंगीतावर सविस्तर लिहून त्यातील दोन प्रकारांचे वर्णन करा.
- क) सुगम संगीत म्हणजे काय? त्यातील प्रकार कोणते?

* * *

ISSAGAD - V : WINTER - 2016
SUBJECT : b) ACCOMPANIMENT TO ALL KINDS OF MUSIC

Day : Monday
Date : 03-10-2016

Time : 11-00 A.M. To 1-00 P.M.
Max. Marks : 40

N. B. :

- 1) Answer ANY THREE questions from remaining Q. No. 1 to Q. No. 4.
- 2) Q. No. 5 and Q. No. 6 are COMPULSORY.
- 3) Figures to the right indicate FULL marks.

- Q. 1 Write with examples about Taals used in Indian classical music. (10)
- Q. 2 Write with examples about, use of Taals in accompanying Indian classical vocal, instrumental music and kathak dance form. (10)
- Q. 3 Write your views about accompaniment to semi classical form of music. (10)
- Q. 4 Write your views about accompaniment to Dhrupad - Dhamar style of singing. (10)
- Q. 5 Write short notes on ANY TWO of the following: (05)
- a) Accompaniment
 - b) Importance of Riyaz
 - c) Use of specific instruments for khayal or Dhrupad Dhamar style of singing
- Q. 6 Answer in one sentence (05)
- a) Name four Taals used accompanying SemiClassical music form.
 - b) Define Music.
 - c) Name four Taals used for accompanying Dhrupad - Dhamar style of music.
 - d) Define 'Laya'.
 - e) Define 'Avartan'.

* * * * *

(P.T.O)

इस्सागड -५ : विक्टर-२०१६
विषय : भारतीय संगीत प्रकारांना साथ संगत

वार: सोमवार
दिनांक: ०३-१०-२०१६

वेळ: ११:०० ते १:००,
एकूण गुण: ४०

सूचना:

- १) प्रश्न क्र. १ ते प्रश्न क्र. ४ पैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.
- २) प्रश्न क्र. ५ व प्रश्न क्र. ६ आवश्यक आहे.
- ३) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितो.

- प्र.१ भारतीय ख्याल संगीतासाठी वापरण्यात येणाऱ्या तालां विषयी सोदाहरण लिहा. (१०)
- प्र.२ शास्त्रीय गायन, वादन, व कथक नृत्याच्या साथ-संगतीसाठी तालांचा उपयोग सोदाहरण लिहा. (१०)
- प्र.३ उपशास्त्रीय संगीतासाठी साथसंगत या विषयी आपले विचार लिहा. (१०)
- प्र.४ धृपद-धमार गायन प्रकारासाठी साथ-संगत या विषयी तुमचे विचार लिहा. (१०)
- प्र.५ टीपा लिहा.(कोणत्याही दोन) (०५)
- अ) साथसंगत
ब) रियाजाचे महत्त्व
क) विशिष्ट वाद्याचा ख्याल / धृपद-धमार साठी उपयोग
- प्र.६ एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (०५)
- अ) उपशास्त्रीय संगीताच्या साथीसाठी वापरण्यात येणाऱ्या चार तालांची नावे लिहा.
ब) 'संगीत' याची व्याख्या लिहा.
क) धृपद-धमार साथीसाठी वापरण्यात येणाऱ्या चार तालांची नावे लिहा.
ड) 'लय' याची व्याख्या लिहा.
इ) 'आवर्तन' याची व्याख्या लिहा.

* * * *

ISSAGAD - V : WINTER - 2016
SUBJECT : b) ACCOMPANIMENT TO ALL KINDS OF MUSIC

Day : Monday
Date : 03-10-2016

Time : 11-00 A.M. To 1-00 P.M.
Max. Marks : 40

N. B. :

- 1) Answer ANY THREE questions from remaining Q. No. 1 to Q. No. 4.
- 2) Q. No. 5 and Q. No. 6 are COMPULSORY.
- 3) Figures to the right indicate FULL marks.

- Q. 1 Write with examples about Taals used in Indian classical music. (10)
- Q. 2 Write with examples about, use of Taals in accompanying Indian classical vocal, instrumental music and kathak dance form. (10)
- Q. 3 Write your views about accompaniment to semi classical form of music. (10)
- Q. 4 Write your views about accompaniment to Dhrupad - Dhamar style of singing. (10)
- Q. 5 Write short notes on ANY TWO of the following: (05)
- a) Accompaniment
 - b) Importance of Riyaz
 - c) Use of specific instruments for khayal or Dhrupad Dhamar style of singing
- Q. 6 Answer in one sentence (05)
- a) Name four Taals used accompanying SemiClassical music form.
 - b) Define Music.
 - c) Name four Taals used for accompanying Dhrupad - Dhamar style of music.
 - d) Define 'Laya'.
 - e) Define 'Avartan'.

* * * * *

(P.T.O)

इस्सागड -५ : विक्टर-२०१६
विषय : भारतीय संगीत प्रकारांना साथ संगत

वार: सोमवार
दिनांक: ०३-१०-२०१६

वेळ: ११:०० ते १:००,
एकूण गुण: ४०

सूचना:

- १) प्रश्न क्र. १ ते प्रश्न क्र. ४ पैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.
- २) प्रश्न क्र. ५ व प्रश्न क्र. ६ आवश्यक आहे.
- ३) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शविताना.

- प्र.१ भारतीय ख्याल संगीतासाठी वापरण्यात येणाऱ्या तालां विषयी सोदाहरण लिहा. (१०)
- प्र.२ शास्त्रीय गायन, वादन, व कथक नृत्याच्या साथ-संगतीसाठी तालांचा उपयोग सोदाहरण लिहा. (१०)
- प्र.३ उपशास्त्रीय संगीतासाठी साथसंगत या विषयी आपले विचार लिहा. (१०)
- प्र.४ धृपद-धमार गायन प्रकारासाठी साथ-संगत या विषयी तुमचे विचार लिहा. (१०)
- प्र.५ टीपा लिहा.(कोणत्याही दोन) (०५)
- अ) साथसंगत
ब) रियाजाचे महत्त्व
क) विशिष्ट वाद्याचा ख्याल / धृपद-धमार साठी उपयोग
- प्र.६ एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (०५)
- अ) उपशास्त्रीय संगीताच्या साथीसाठी वापरण्यात येणाऱ्या चार तालांची नावे लिहा.
ब) 'संगीत' याची व्याख्या लिहा.
क) धृपद-धमार साथीसाठी वापरण्यात येणाऱ्या चार तालांची नावे लिहा.
ड) 'लय' याची व्याख्या लिहा.
इ) 'आवर्तन' याची व्याख्या लिहा.

* * * *